

בעניין:

בנימין נתניהו

באמצעות עוה"ד בעז בן צור, ישראל וולנרמן,
דקלה סירקיס, כרמל בן צור ואסנת גולדשמידט-שרייר
מרח' הארבעה 28, תל אביב
טל': 03-7155000; פקס': 03-7155001

וכן באמצעות עוה"ד עמית חדד, נועה מילשטיין,
אביחי יהוסף ויאיר לשם
מרח' ויצמן 2 (בית אמות), תל אביב
טל': 03-5333313; פקס': 03-5333314

המבקש;

- נ ג ד -

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב (מיסוי וכלכלה)
רחוב מנחם בגין 154, תל אביב 6492107
טלפון: 073-3924600, פקס': 03-5163093

המאשימה;

הודעה מטעם המבקש בנוגע לבקשה

למחיקת סעיפים מנספח א' לכתב האישום

בהמשך לדיון שהתקיים בפני בית המשפט הנכבד ביום 8.2.2021 ובעקבות דבריו של בית המשפט הנכבד ביחס למועד ההחלטה בעניין הבקשה למחיקת סעיפים מנספח א' לכתב האישום (להלן: **הבקשה למחיקת סעיפים**), מתכבד המבקש להודיע לבית המשפט הנכבד כך: **המבקש מקבל את המלצת בית המשפט לפיה בקשה זו תוכרע לאחר שמיעת הראיות ויחד עם יתר הטענות המקדמיות שהועלו על ידי המבקש, וכך מבוקש שיעשה.**

לצד הודעה זו, ומשעה שהמבקש לא השיב לתגובת המאשימה לבקשה למחיקת סעיפים במהלך הדיון על פה, מתכבד המבקש להוסיף, בתמצית, מספר דברים, למען תהא מונחת בפני בית המשפט התמונה השלמה.

ואלה פרטי ההודעה

1. כפי האמור בבקשה למחיקת סעיפים, ראש הממשלה לא נחקר ולא נשאל לגבי למעלה מ-90% מאירועי הסיקור המופעים בנספח א' לכתב האישום המתוקן.
2. עוד הובהר, כי הימנעות הרשות החוקרת לחקור את ראש הממשלה על המרבית המכרעת של אירועי הסיקור, שהם-הם מהוויים, לשיטת המאשימה עצמה, את הרכיב העיקרי בעבירת השוחד – רכיב המתת, מהווה, מחד גיסא, פגם יסודי בזכותו של ראש הממשלה להליך הוגן, ומאידך גיסא פגיעה בתכליתה העיקרית של החקירה – חקר האמת.
3. המאשימה הגישה תגובה לבקשה. מתגובה זו עולה, כי הלכה למעשה, אין המאשימה אינה חולקת על כך שראש הממשלה לא נחקר באופן קונקרטי לגבי כלל אירועי הסיקור (וכאמור – אף לא ביחס למרביתם). אלא,

- שלעמדת המאשימה בנסיבות העניין לא היתה חובה לחקור את ראש הממשלה באופן קונקרטי על כל אחת ואחת מן הפניות הנטענות, שלו או של מי מטעמו (סעיף 4 לתגובת המאשימה).
4. אכן, לא נותרה למאשימה ברירה אלא לטעון כך, בהתחשב בכך שאף היא אינה יכולה להתכחש לכך שראש הממשלה נחקר בפועל רק על השוליים של אירועי הסיקור מתוך המכלול המופיע בנספח א' לכתב האישום. אלא שלעמדתה, די בכך שראש הממשלה ידע במה הוא חשוד ומהי אותה "מתת" אשר ניתנה לו כביכול בעד "ביצוע פעולות שלטוניות" כפי הנטען (סעיף 4(א) לתגובת המאשימה).
5. ברי, כי בעמדה שכזו אין כדי לקיים את תכלית החקירה. ככל שהחוקרים מבקשים להגיע לחקר האמת ולאפשר לחשוד למסור את גרסתו ביחס לחשדות המופנים אליו, אין די באזהרתו ובהצגה "עקרונית" של הדברים המיוחסים לו, מבלי להיכנס לראיות ולפרטים המרכיבים את החשדות.
6. הדברים אמורים ביתר שאת בענייננו, נוכח טיב ואופי החשדות שיוחסו לראש הממשלה בחקירותיו.
7. וזכיר: לעמדתה של המאשימה עצמה – "עצם קיומו של שיח מעין זה אינו פסול ובקשתו של נבחר ציבור מגוף תקשורת לשפר את אופן סיקורו או להגביר את החשיפה של הפעילות הציבורית – היא לגיטימית לחלוטין", וכן: "לא כל פניה של נבחר ציבור לגוף תקשורת ולא כל פניה של גוף תקשורת לנבחר ציבור תבסס חשד סביר לביצוע עבירה" (סעיף 119 לתגובת המדינה לבקשה בעניין הטענות המקדמיות שהגיש המבקש).
8. והנה, משעה שגם לעמדת המאשימה עצמה פניות בענייני סיקור וההיענות להן אינן פסולות, והמתת התגבשה, לטענת המאשימה, בהיענות "חריגה" (שהיתה בעבר "סיקור אוהד", ושהפכה לימים ל"פתיחת דלת"), הרי שמוכן שהמאשימה עצמה נדרשת ל**צב** של אירועי סיקור כדי לטעון לקיומו של רכיב המתת. זאת גם הסיבה שהמאשימה קיבצה "מן היקב ומן הגורן" 315 אירועי סיקור כנספח א' לכתב האישום, וזאת לאחר שביט המשפט הנכבד קבע בהחלטתו מיום 14.12.2020 כי כתב האישום כפי שהוגש היה פגום, והמאשימה נדרשת לפרט את "המתת".
9. בנסיבות אלה, ובוודאי בהתחשב בטיב החשדות ובתקדימיותו של כתב האישום בכל הנוגע לגיבושה הנטען של עבירת השוחד – הימנעות מחקירת ראש הממשלה ביחס לאותם אירועים שמייצרים את החרیגות הנטענות (אשר כאמור היא שגיבשה, לשיטת המאשימה, את המתת), מבטאת פגיעה ברורה בזכותו של ראש הממשלה להליך הוגן וחותרת תחת התכלית היסודית ביותר של החקירה המשטרית.
10. הדברים אמורים בעיקר משעה שלשיטת המאשימה עצמה, חלק מהותי מהפניות לא נעשה על ידי ראש הממשלה עצמו, אלא על ידי דוברים או בני משפחה, וחלק אחר היה בבחינת "שיח פנימי" בוואלה. והנה, כאשר האישום מתיימר להתבסס על מעשים שנעשו על ידי גורמים אחרים, ומבקשים לייחס לראש הממשלה מודעות למעשיהם של אותם אחרים (מודעות קונקרטיה או ההמצאה המכונה "מודעות כללית"), הרי שמחויב לחקור אותו על אותם אירועים ולבחון את טענת המעורבות, כמו גם את שאלת המודעות, בילתה לא תוכל להתכונן עבירת שוחד.
11. העניין פשוט: הטענה היא כי ראש הממשלה "נגע" בעניין או היה "מודע" לעניין. זו טענה עובדתית, המחייבת ברור ואפשרות ליתן מענה מצד החשוד.
12. נוסף עוד, כי בניגוד לטענת המאשימה בתגובתה שלפיה על רוב השאלות בהן התבקש ראש הממשלה בחקירותיו להתייחס לפרטי פרטים, הוא ענה שהוא "לא זוכר" (סעיף 4(ד) לתגובת המאשימה), הרי שלא כך עולה מהודעותיו של ראש הממשלה. בבוא העת, יוכל בית המשפט הנכבד להתרשם מן הדברים, ולראות כי

דווקא מקום בו הוצגו לראש הממשלה אירועי סיקור ספציפיים, הוא מסר התייחסויות שונות ביחס לאותם אירועים, ובין היתר, כי פניה נטענת הועברה גם לכלי תקשורת אחרים; כי מדובר בפניה של דוברות; כי מדובר בעניין שאינו חריג להתנהלות מול כלי תקשורת אחרים ועוד ועוד.

13. מעבר לכך, לא ברור כיצד יכולה המאשימה לטעון, כי אם ראש הממשלה השיב, ביחס לאירוע מסוים, כי הוא אינו זוכר דבר מה, זו היתה גם בהכרח תשובתו לו היה נשאל – כמתחייב – על אותן פניות שנכללו בנספח א' לכתב האישום, כשהוא לא נחקר על מרביתן המוחלטת.

14. **לטענות מהותיות אלה, המהוות את המסד לזכותו של חשוד ונאשם להליך הוגן, לא ניתן מענה בתגובת המאשימה.**

15. תמונת המצב היא, אפוא, זו: האופן שבו בחרו חוקרי ראש הממשלה לנהל את חקירותיו, שעה שהיו מלווים על ידי נציגיה הבכירים ביותר של המאשימה, הוא פגום מן היסוד, וזאת בדומה לאופן הפגום שבו הוגש כתב האישום בתיק זה ולמחדלים חמורים נוספים שהתגלו ואשר והוצגו בפני בית המשפט הנכבד.

16. בהתאם להלכה הפסוקה, הימנעות מחקירתו של חשוד, ודאי בחלקים מהותיים מהחשדות המיוחסים לו, מהווה פגיעה בזכותו להליך הוגן ומחדל חקירתי. ההכרעה בדבר משמעותו של פגם זה, בהתאם לפסיקה, תלויה בנסיבות הקונקרטיות של המקרה, ובמקרים המתאימים, אף הורו בתי המשפט על ביטול אישום בשל אי חקירה.¹

17. כאמור, המבקש מקבל את המלצת בית המשפט הנכבד, כי בקשה זו תוכרע לאחר שמיעת הראיות, בדומה לטענות המקדמיות הנוספות שהועלו מטעמו.

 דקלה סירקיס, עו"ד

 ישראל וולנרמן, עו"ד

 בעז בן צור, עו"ד

 אסנת גולדשמידט-שריר, עו"ד

 כרמל בן צור, עו"ד

1 יצוין, כי בניגוד לעמדת המאשימה, בתי המשפט הורו על מחיקת אישומים, לא רק בתיקי תכנון ובניה אלא בעבירות נוספות. ראו לעניין זה, למשל, ע"פ 48240-04-17 פלוני נ' מדינת ישראל (23.1.2018), שם הורה בית המשפט על ביטול אחד מן האישומים שיוחסו לנאשם בעבירה של אנומים, מאחר שלא נחקר על כך. כן ראו ת"פ 13936-01-17 מדינת ישראל נ' עצינוני (6.1.2019), שם הורה בית המשפט על מחיקת אישום בעבירת מיסים של השמטת הכנסה, בשל אי חקירת החשוד בסוגיה מסוימת. בית המשפט עמד על חומרת הפגם – "מדובר במחדל ופגם משמעותיים מאד שכן הם מצביעים על חוסר הבנה מוחלט של ליבת העשייה בחקירה הפלילית [...] הגשת כתב אישום מבלי שלאדם ניתנת הזדמנות להתמודד בחקירה עם החשדות נגדו מייצרת תחושה קשה של אי צדק וחוסר הגינות. סוג כזה של חקירה אשר מתעניינת אך ורק במה שיכול לסייע להוכחת אמשה מבלי לתת מקום אפילו לשמיעת גרסת חפות, היא חקירה הרואה לנגד עיניה אפשרות של הרשעה בלבד".